

No. 32209

**UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN
AND NORTHERN IRELAND
and
BELARUS**

**Agreement for the promotion and protection of investments.
Signed at London on 1 March 1994**

Authentic texts: English and Belarusian.

*Registered by the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
on 25 October 1995.*

**ROYAUME-UNI DE GRANDE-BRETAGNE
ET D'IRLANDE DU NORD
et
BÉLARUS**

**Accord relatif à l'encouragement et à la protection des inves-
tissements. Signé à Loudres le 1er mars 1994**

Textes authentiques : anglais et biélorusse.

*Enregistré par le Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord
le 25 octobre 1995.*

AGREEMENT¹ BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF BELARUS FOR THE PROMOTION AND PROTECTION OF INVESTMENTS

The Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland and the Government of The Republic of Belarus, hereinafter referred to as the Contracting Parties;

Desiring to create favourable conditions for greater investment by nationals and companies of one State in the territory of the other State;

Recognising that the encouragement and reciprocal protection under international agreement of such investments will be conducive to the stimulation of individual business initiative and will increase prosperity in both States;

Have agreed as follows:

ARTICLE I

Definitions

For the purposes of this Agreement:

- (a) "investment" means every kind of asset and in particular, though not exclusively, includes:
- (i) movable and immovable property and any other property rights such as mortgages, liens or pledges;
 - (ii) shares in and stock and debentures of a company and any other form of participation in a company;
 - (iii) claims to money or to any performance under contract having a financial value;
 - (iv) intellectual property rights, goodwill, technical processes and know-how;
 - (v) business concessions conferred by law or under contract, including concessions to search for, cultivate extract or exploit natural resources.
- A change in the form in which assets are invested does not affect their character as investments and the term "investment" includes all investments, whether made before or after the date of entry into force of this Agreement;
- (b) "returns" means the amounts yielded by an investment and in particular, though not exclusively, includes profit, interest, capital gains, dividends, royalties and fees;
- (c) "nationals" means:
- (i) in respect of the United Kingdom: physical persons deriving their status as United Kingdom nationals from the law in force in the United Kingdom;

¹ Came into force on 28 December 1994, i.e., 30 days after the date of the last of the notifications (of 1 July and 28 November 1994) by which the Contracting Parties had informed each other of the completion of the required procedures, in accordance with article 13.

- (ii) in respect of the Republic of Belarus: physical persons deriving their status as Republic of Belarus nationals from the law in force in the Republic of Belarus;
- (d) “companies” means:
 - (i) in respect of the United Kingdom: corporations, firms and associations incorporated or constituted under the law in force in any part of the United Kingdom or in any territory to which this Agreement is extended in accordance with the provisions of Article 12;
 - (ii) in respect of the Republic of Belarus: corporations, firms and associations incorporated or constituted under the law in force in any part of the Republic of Belarus;
- (e) “territory” means:
 - (i) in respect of the United Kingdom: Great Britain and Northern Ireland, including the territorial sea and any maritime area situated beyond the territorial sea of the United Kingdom which has been or might in the future be designated under the national law of the United Kingdom in accordance with international law as an area within which the United Kingdom may exercise rights with regard to the sea-bed and subsoil and the natural resources and any territory to which this Agreement is extended in accordance with the provisions of Article 12;
 - (ii) in respect of the Republic of Belarus: the territory under its sovereignty, it being understood that territory includes land, internal waters and the territorial sea, and the sea, seabed and its subsoil over which the Republic of Belarus exercises, in accordance with international law, sovereign rights or jurisdiction.

ARTICLE 2

Promotion and Protection of Investment

- (1) Each Contracting Party shall encourage and create favourable conditions for nationals or companies of the other Contracting Party to invest capital in its territory, and, subject to its right to exercise powers conferred by its laws, shall admit such capital.
- (2) Investments of nationals or companies of each Contracting Party shall at all times be accorded fair and equitable treatment and shall enjoy full protection and security in the territory of the other Contracting Party. Neither Contracting Party shall in any way impair by unreasonable or discriminatory measures the management, maintenance, use, enjoyment or disposal of investments in its territory of nationals or companies of the other Contracting Party. Each Contracting Party shall observe any obligation it may have entered into with regard to investments of nationals or companies of the other Contracting Party.

ARTICLE 3

National Treatment and Most-favoured-nation Provisions

- (1) Neither Contracting Party shall in its territory subject investments or returns of nationals or companies of the other Contracting Party to treatment less favourable

than that which it accords to investments or returns of its own nationals or companies or to investments or returns of nationals or companies of any third State.

(2) Neither Contracting Party shall in its territory subject nationals or companies of the other Contracting Party, as regards their management, maintenance, use, enjoyment or disposal of their investments, to treatment less favourable than that which it accords to its own nationals or companies or to nationals or companies of any third State.

(3) For the avoidance of doubt it is confirmed that the treatment provided for in paragraphs (1) and (2) above shall apply to the provisions of Articles 1 to 11 of this Agreement.

ARTICLE 4

Compensation for Losses

(1) Nationals or companies of one Contracting Party whose investments in the territory of the other Contracting Party suffer losses owing to war or other armed conflict, revolution, a state of national emergency, revolt, insurrection or riot in the territory of the latter Contracting Party shall be accorded by the latter Contracting Party treatment, as regards restitution, indemnification, compensation or other settlement, no less favourable than that which the latter Contracting Party accords to its own nationals or companies or to nationals or companies of any third State. Resulting payments shall be freely transferable.

(2) Without prejudice to paragraph (1) of this Article, nationals and companies of one Contracting Party who in any of the situations referred to in that paragraph suffer losses in the territory of the other Contracting Party resulting from:

- (a) requisitioning of their property by its forces or authorities, or
- (b) destruction of their property by its forces or authorities, which was not caused in combat action or was not required by the necessity of the situation,

shall be accorded restitution or adequate compensation. Resulting payments shall be freely transferable.

ARTICLE 5

Expropriation

(1) Investments of nationals or companies of either Contracting Party shall not be nationalised, expropriated or subjected to measures having effect equivalent to nationalisation or expropriation (hereinafter referred to as "expropriation") in the territory of the other Contracting Party except for a public purpose related to the internal needs of that Party on a non-discriminatory basis and against prompt, adequate and effective compensation. Such compensation shall amount to the genuine value of the investment expropriated immediately before the expropriation or before the impending expropriation became public knowledge, whichever is the earlier, shall include interest at a normal commercial rate until the date of payment, shall be made without delay, be effectively realizable and be freely transferable. The national or company affected shall have a right, under the law of the Contracting Party

making the expropriation, to prompt review, by a judicial or other independent authority of that Party, of his or its case and of the valuation of his or its investment in accordance with the principles set out in this paragraph.

(2) Where a Contracting Party expropriates the assets of a company which is incorporated or constituted under the law in force in any part of its own territory, and in which nationals or companies of the other Contracting Party own shares, it shall ensure that the provisions of paragraph (1) of this Article are applied to the extent necessary to guarantee prompt, adequate and effective compensation in respect of their investment to such nationals or companies of the other Contracting Party who are owners of those shares.

ARTICLE 6

Repatriation of Investment and Returns

Each Contracting Party shall in respect of investments guarantee to nationals or companies of the other Contracting Party the unrestricted transfer of their investments and returns. Transfers shall be effected without delay in the convertible currency in which the capital was originally invested or in any other convertible currency agreed by the investor and the Contracting Party concerned. Unless otherwise agreed by the investor transfers shall be made at the rate of exchange applicable on the date of transfer pursuant to the exchange regulations in force.

ARTICLE 7

Exceptions

The provisions of this Agreement relative to the grant of treatment not less favourable than that accorded to the nationals or companies of either Contracting Party or of any third State shall not be construed so as to oblige one Contracting Party to extend to the nationals or companies of the other the benefit of any treatment, preference or privilege resulting from:

- (a) any existing or future customs union or similar international agreement to which either of the Contracting Parties is or may become a party, or
- (b) any international agreement or arrangement relating wholly or mainly to taxation or any domestic legislation relating wholly or mainly to taxation.

ARTICLE 8

Reference to International Centre for Settlement of Investment Disputes

(1) Each Contracting Party hereby consents to submit to the International Centre for the Settlement of Investment Disputes (hereinafter referred to as "the Centre") for settlement by conciliation or arbitration under the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of Other States opened for signature at Washington on 18 March 1965¹ any legal dispute arising between that

¹ United Nations, *Treaty Series*, vol. 575, p. 159.

Contracting Party and a national or company of the other Contracting Party concerning an investment of the latter in the territory of the former.

(2) A company which is incorporated or constituted under the law in force in the territory of one Contracting Party and in which before such a dispute arises the majority of shares are owned by nationals or companies of the other Contracting Party shall in accordance with Article 25(2)(b) of the Convention be treated for the purposes of the Convention as a company of the other Contracting Party.

(3) If any such dispute should arise and agreement cannot be reached within three months between the parties to this dispute through pursuit of local remedies or otherwise, then, if the national or company affected also consents in writing to submit the dispute to the Centre for settlement by conciliation or arbitration under the Convention, either party may institute proceedings by addressing a request to that effect to the Secretary-General of the Centre as provided in Articles 28 and 36 of the Convention. In the event of disagreement as to whether conciliation or arbitration is the more appropriate procedure the national or company affected shall have the right to choose. The Contracting Party which is a party to the dispute shall not raise as an objection at any stage of the proceedings or enforcement of an award the fact that the national or company which is the other party to the dispute has received in pursuance of an insurance contract an indemnity in respect of some or all of his or its losses.

(4) Neither Contracting Party shall pursue through the diplomatic channel any dispute referred to the Centre unless:

- (a) the Secretary-General of the Centre, or a conciliation commission or an arbitral tribunal constituted by it, decides that the dispute is not within the jurisdiction of the Centre, or
- (b) the other Contracting Party should fail to abide by or to comply with any award rendered by an arbitral tribunal.

ARTICLE 9

Disputes between the Contracting Parties

(1) Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation or application of this Agreement should, if possible, be settled through the diplomatic channel.

(2) If a dispute between the Contracting Parties cannot thus be settled, it shall upon the request of either Contracting Party be submitted to an arbitral tribunal.

(3) Such an arbitral tribunal shall be constituted for each individual case in the following way. Within two months of the receipt of the request for arbitration, each Contracting Party shall appoint one member of the tribunal. Those two members shall then select a national of a third State who on approval by the two Contracting Parties shall be appointed Chairman of the tribunal. The Chairman shall be appointed within two months from the date of appointment of the other two members.

(4) If within the periods specified in paragraph (3) of this Article the necessary appointments have not been made, either Contracting Party may, in the absence of any other agreement, invite the President of the International Court of Justice to make any necessary appointments. If the President is a national of either Contracting Party or if he is otherwise prevented from discharging the said function, the Vice-President shall be invited to make the necessary appointments. If the Vice-President is a national of either Contracting Party or if he too is prevented from discharging the said function, the Member of the International Court of Justice next in seniority who is not a national of either Contracting Party shall be invited to make the necessary appointments.

(5) The arbitral tribunal shall reach its decision by a majority of votes. Such decision shall be binding on both Contracting Parties. Each Contracting Party shall bear the cost of its own member of the tribunal and of its representation in the arbitral proceedings; the cost of the Chairman and the remaining costs shall be borne in equal parts by the Contracting Parties. The tribunal may, however, in its decision direct that a higher proportion of costs shall be borne by one of the two Contracting Parties, and this award shall be binding on both Contracting Parties. The tribunal shall determine its own procedure.

ARTICLE 10

Subrogation

(1) If one Contracting Party or its designated Agency (“the first Contracting Party”) makes a payment under an indemnity given in respect of an investment in the territory of the other Contracting Party, (“the second Contracting Party”), the second Contracting Party shall recognise:

- (a) the assignment to the first Contracting Party by law or by legal transaction of all the rights and claims of the party indemnified, and
- (b) that the first Contracting Party is entitled to exercise such rights and enforce such claims by virtue of subrogation, to the same extent as the party indemnified.

(2) The first Contracting Party shall be entitled in all circumstances to the same treatment in respect of:

- (a) the rights and claims acquired by it by virtue of the assignment, and
- (b) any payments received in pursuance of those rights and claims,

as the party indemnified was entitled to receive by virtue of this Agreement in respect of the investment concerned and its related returns.

(3) Any payments received in non-convertible currency by the first Contracting Party in pursuance of the rights and claims acquired shall be freely available to the first Contracting Party for the purpose of meeting any expenditure incurred in the territory of the second Contracting Party.

ARTICLE 11**Application of other Rules**

If the provisions of law of either Contracting Party or obligations under international law existing at present or established hereafter between the Contracting Parties in addition to the present Agreement contain rules, whether general or specific, entitling investments by nationals or companies of the other Contracting Party to a treatment more favourable than is provided for by the present Agreement, such rules shall to the extent that they are more favourable prevail over the present Agreement.

ARTICLE 12**Territorial Extension**

At the time of signature of this Agreement, or at any time thereafter, the provisions of this Agreement may be extended to such territories for whose international relations the Government of the United Kingdom are responsible as may be agreed between the Contracting Parties in an Exchange of Notes.

ARTICLE 13**Entry into Force**

Each Contracting Party shall notify the other in writing of the completion of the procedures required in its territory for the entry into force of this Agreement. This Agreement shall enter into force thirty days after the date of the latter of the two notifications .

ARTICLE 14**Duration and Termination**

This Agreement shall remain in force for a period of ten years. Thereafter it shall continue in force until the expiration of twelve months from the date on which either Contracting Party shall have given written notice of termination to the other. Provided that in respect of investments made whilst the Agreement is in force, its provisions shall continue in effect with respect to such investments for a period of twenty years after the date of termination and without prejudice to the application thereafter of the rules of general international law.

In witness whereof the undersigned, duly authorised thereto by their respective Governments, have signed this Agreement.

Done in duplicate at London this First day of March 1994 in the English and Belarusian languages, both texts being equally authoritative.

For the Government
of the United Kingdom of Great Britain
and Northern Ireland:

MICHAEL HESELTINE

For the Government
of the Republic of Belarus:

V. RADKEVICH

[BELARUSIAN TEXT — TEXTE BÉLARUSSE]

ПАГАДНЕННЕ ПАМІЖ УРАДАМ ЗЛУЧАНАГА КАРАЛЕЎСТВА
ВЯЛІКАБРЫТАНІІ І ПАЎНОЧНАЙ ІРЛАНДЫІ І УРАДАМ
РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ АБ САДЗЕЙНІЧАННІ АЖЫЦЦЯ-
ЎЛЕННЮ І АХОВЕ ІНВЕСТЫЦЫЙ

Урад Злучанага Каралеўства Вялікабрытаніі і Паўночнай Ірландыі і Урад Рэспублікі Беларусь, якія ў далейшым называюцца "Дагаворныя Бакі",

жадаючы стварыць спрыяльныя ўмовы для павелічэння інвестыцый грамадзян і кампаній адной дзяржавы на тэрыторыі іншай дзяржавы;

усведамляючы, што заахвочванне і ўзаемная ахова гэтых інвестыцый у адпаведнасці з міжнародным дагаворам будзе спрыяць развіццю дзелавой ініцыятывы і росквіту абедзвюх дзяржаў;

дамовіліся аб ніжэйпададзеным:

Артыкул 1

Азначэнні

Для мэт гэтага Пагаднення:

(а) тэрмін "інвестыцыі" азначае ўсе віды маёмасці і, у прыватнасці, але не выключна:

(i) рухомую і нерухомую маёмасць і любыя іншыя рэчывыя правы, такія, як іпатэкі, правы залогавага ўтрымання, а таксама залогі;

(ii) долі, акцыі, аблігацыі і любыя іншыя формы ўдзелу ў кампаніях;

(iii) правы патрабавання ў адносінах да грашовых сродкаў або любога выканання абавязацельстваў па дагавору, якое мае якую-небудзь фінансавую каштоўнасць;

(iv) правы на інтэлектуальную ўласнасць, "гудвіл", тэхнічныя працэсы і "ноу-хаў";

(v) дзелавыя канцэсіі, якія прадастаўляюцца ў адпаведнасці з заканадаўствам або па дагавору, уключаючы канцэсіі на разведку, развіццё, здабычу або эксплуатацыю прыродных рэсурсаў.

Любая змена формы, у якой інвесціруецца маёмасць, не закранае характару яе як інвестыцый; і тэрмін "інвестыцыі" ўключае ўсе інвестыцыі незалежна ад таго, калі яны былі ажыццёўлены - да або пасля ўступлення ў сілу гэтага Пагаднення.

(б) тэрмін "даходы" азначае сумы, атрыманыя ад якіх-небудзь інвестыцый, і, у прыватнасці, але не выключна, уключае прыбытак, працэнты, даходы ад прыросту капітальнай вартасці, дывідэнды, плацяжы ў лік раялці і ўзнагароджанні;

(в) тэрмін "грамадзяне" азначае:

(і) у адносінах да Злучанага Каралеўства: фізічныя асобы, якія з'яўляюцца грамадзянамі Злучанага Каралеўства ў адпаведнасці з дзеючым у гэтай краіне заканадаўствам;

(іі) у адносінах да Рэспублікі Беларусь: фізічныя асобы, якія з'яўляюцца грамадзянамі Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці з яе дзеючым заканадаўствам;

(г) тэрмін "кампаніі" азначае:

(і) у адносінах да Злучанага Каралеўства: карпарацыі, фірмы і асацыяцыі, адпаведным чынам створаныя або заснаваныя згодна з дзеючым у любой частцы Злучанага Каралеўства ці на любой тэрыторыі, на якую распаўсюджваецца дзеянне гэтага Пагаднення ў адпаведнасці з палажэннямі Артыкула 12, заканадаўствам;

(іі) у адносінах да Рэспублікі Беларусь: карпарацыі, фірмы і асацыяцыі, адпаведным чынам створаныя або заснаваныя згодна з дзеючым у любой частцы Рэспублікі Беларусь заканадаўствам;

(д) тэрмін "тэрыторыя" азначае:

(і) у адносінах да Злучанага Каралеўства: Вялікабрытанію і Паўночную Ірландыю, уключаючы тэрытарыяльныя воды і любы марскі раён, што прасціраецца за межы тэрытарыяльных вод Злучанага Каралеўства, які па ўнутранаму заканадаўству Злучанага Каралеўства ў адпаведнасці з міжнародным правам лічыцца або мог бы ў будучым лічыцца раёнам, у межах якога Злучанае Каралеўства можа ажыццяўляць правы ў адносінах да марскога дна, яго нетраў і прыродных рэсурсаў, а таксама любую тэрыторыю, на якую распаўсюджваецца дзеянне гэтага Пагаднення ў адпаведнасці з палажэннямі Артыкула 12;

(іі) у адносінах да Рэспублікі Беларусь: тэрыторыю, якая знаходзіцца пад суверэнітэтам Рэспублікі Беларусь,

калі пад гэтым разумець тэрыторыю, якая ўключае сушу, унутраныя і тэрытарыяльныя воды, а таксама мора, марское дно і яго нетры, над якімі Рэспубліка Беларусь у адпаведнасці з міжнародным правам ажыццяўляе суверэнныя правы або правы, якія ў адпаведнасці з міжнародным правам знаходзяцца ў юрысдыкцыі Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 2

Садзейнічанне ажыццяўленню і ахова інвестыцый

(1) Кожны Дагаворны Бок будзе заахвочваць і ствараць грамадзянам і кампаніям іншага Дагаворнага Боку спрыяльныя ўмовы для інвесціравання капіталу на яго тэрыторыі і будзе дапускаць такі капітал у адпаведнасці з прадастаўленым яму правам ажыццяўлення ўлады згодна з яго заканадаўствам.

(2) Інвестыцыям грамадзян і кампаній кожнага з Дагаворных Бакоў будзе заўсёды прадастаўляцца справядлівы і раўнапраўны рэжым, а таксама поўныя ахова і бяспека на тэрыторыі іншага Дагаворнага Боку. Кожны з Дагаворных Бакоў абавязуецца не перашкаджаць, шляхам прыняцця неабгрунтаваных або дыскрымінацыйных мер, кіраванню, падтрыманню, выкарыстанню або распараджэнню інвестыцыямі на сваёй тэрыторыі грамадзянамі і кампаніямі іншага Дагаворнага Боку. Кожны з Дагаворных Бакоў абавязуецца прытрымлівацца любога абавязацельства, якое ён узяў на сябе ў адносінах да інвестыцый грамадзян і кампаній іншага Дагаворнага Боку.

Артыкул 3

Нацыянальны рэжым і палажэнні аб рэжыме найбольшага спрыяння

(1) Кожны з Дагаворных Бакоў прадаставіць на сваёй тэрыторыі ў адносінах да інвестыцый і даходаў грамадзян і кампаній іншага Дагаворнага Боку рэжым не менш спрыяльны за той, які ён прадастаўляе ў адносінах да інвестыцый і даходаў уласных грамадзян і кампаній або інвестыцый і даходаў грамадзян і кампаній любой трэцяй дзяржавы.

(2) Кожны з Дагаворных Бакоў абавязуецца прадставіць на сваёй тэрыторыі грамадзянам і кампаніям іншага Дагаворнага Боку ў тым, што датычыцца кіравання, падтрымання, выкарыстання або раопараджэння інвестыцыямі, рэжым не менш спрыяльны за той, які ён прадастаўляе сваім уласным грамадзянам і кампаніям або грамадзянам і кампаніям любой трэцяй дзяржавы.

(3) Каб пазбегнуць сумненняў, гэтым пацвярджаецца, што рэжым, прадугледжаны зазначанымі вышэй пунктамі (1) і (2), будзе прымяняцца да палажэнняў Артыкулаў 1 - 11 гэтага Пагаднення.

Артыкул 4

Пакрыццё отрат

(1) Грамадзянам і кампаніям аднаго Дагаворнага Боку, інвестыцыі якіх панеслі страты на тэрыторыі іншага Дагаворнага Боку ў выніку вайны або іншага ўзброенага канфлікту, рэвалюцыі, дзяржаўнага надзвычайнага становішча, паўстання, бунту ці хваляванняў, што мелі месца на тэрыторыі апошняга, гэты Дагаворны Бок прадастаўляе рэжым не менш спрыяльны за той, які ён прадастаўляе сваім уласным грамадзянам і кампаніям або грамадзянам і кампаніям любой трэцяй дзяржавы ў тым, што датычыцца аднаўлення, пакрыцця страт, кампенсацыі або іншага ўрэгулявання. Неабходныя ў гэтай сітуацыі плацяжы могуць пераводзіцца без абмежаванняў.

(2) Без уроню для пункта (1) гэтага Артыкула грамадзянам і кампаніям аднаго з Дагаворных Бакоў, якія ў любой з сітуацый, зазначаных у гэтым пункце, нясуць на тэрыторыі іншага Дагаворнага Боку страты ў выніку:

(а) рэквізіцыі іх уласнасці сіламі або ўладамі апошняга або

(б) знішчэння іх уласнасці сіламі або ўладамі апошняга, пры тым, што гэта не было выклікана баявымі дзеяннямі або не было выклікана неабходнасцю становішча,

прадастаўляюцца пакрыццё страт або адпаведная кампенсацыя. Неабходныя ў гэтай сітуацыі плацяжы могуць пераводзіцца без абмежаванняў.

Артыкул 5

Экспрапрыяцыя

(1) Інвестыцыі грамадзян і кампаній любога з Дагаворных Бакоў на тэрыторыі іншага Дагаворнага Боку не падлягаюць нацыяналізацыі, экспрапрыяцыі або іншым мерам, дзеянне якіх эквівалентна нацыяналізацыі або экспрапрыяцыі (назваюцца ў далейшым "экспрапрыяцыя"), інакш як у інтарэсах дзяржавы, звязаных з унутранымі патрэбнасцямі апошняга Дагаворнага Боку, на недыскрымінацыйнай аснове і пры забеспячэнні своечасовай, адэкватнай і эфектыўнай кампенсацыі. Гэта кампенсацыя складае фактычную вартасць экспрапрыраваных інвестыцый на момант, які непасрэдна папярэднічаў ажыццяўленню экспрапрыяцыі або моманту яе абнародавання, у залежнасці ад таго, што адбылося раней, уключае працэнт па звычайнай камерцыйнай стаўцы на перыяд да даты плацяжу, выплачваецца без затрымкі, павінна быць эфектыўна ажыццявімай і можа пераводзіцца без абмежаванняў. Грамадзянін або кампанія, якія панеслі страты, маюць права ў адпаведнасці з заканадаўствам Дагаворнага Боку, што праводзіць экспрапрыяцыю, на аперацыйны разгляд справы і аналіз ацэнкі адпаведных інвестыцый згодна з прынцыпамі, выкладзенымі ў гэтым пункце, судовай або іншай незалежнай паўнамоцнай інстанцыяй гэтага Дагаворнага Боку.

(2) У выпадку, калі адзін з Дагаворных Бакоў экспрапрыруе маёмасць кампаніі, якая адпаведным чынам створана або заснавана згодна з заканадаўствам, дзеючым у любой частцы тэрыторыі гэтага Дагаворнага Боку, і калі ў гэтай кампаніі ёсць долевы ўдзел грамадзян або кампаній іншага Дагаворнага Боку, Дагаворны Бок, што праводзіць экспрапрыяцыю, забяспечыць прымяненне пункта (1) гэтага Артыкула ў аб'ёме, неабходным для гарантыі своечасовай, адэкватнай і эфектыўнай кампенсацыі ў адносінах да інвестыцый гэтых грамадзян або кампаній іншага Дагаворнага Боку, якім належаць зазначаныя вышэй долі.

Артыкул 6

Рэпатрыяцыя інвестыцый і даходаў

У тым, што датычыцца інвестыцый, кожны з Дагаворных Бакоў гарантуе грамадзянам і кампаніям іншага Дагаворнага Боку бесперашкодны перавод іх інвестыцый і даходаў. Пераводы будуць ажыццяўляцца без затрымак у той канверсуемай валюце, у якой капітал быў першапачаткова інвэсціраваны, або ў іншай канверсуемай валюце па дамоўленасці паміж адпаведнымі інвестарам і Дагаворным Бокам. Калі інвестар не пагадзіўся на іншае, перавод будзе ажыццёўлены па дзеючаму на дату пераводу абменнаму курсу згодна з існуючымі палажэннямі заканадаўства аб валютным рэгуляванні.

Артыкул 7

Выключэнні

Палажэнні гэтага Пагаднення адносна прадастаўлення рэжыму не менш спрыяльнага за той, які прадастаўляецца грамадзянам і кампаніям саміх Дагаворных Бакоў або грамадзянам і кампаніям любой трэцяй дзяржавы, не павінны быць вытлумачаны такім чынам, каб абавязаць адзін з Дагаворных Бакоў распаўсюджаць на грамадзян і кампаніі іншага Дагаворнага Боку перавагі любога рэжыму, прэферэнцый або прывілей, што вынікаюць з :

(а) любога існуючага або магчымага ў будучым мытнага саюза ці іншага падобнага міжнароднага дагавора, бокам якога з'яўляецца або можа стаць у будучым адзін з Дагаворных Бакоў, або

(б) любога міжнароднага дагавора або дамоўленасці, якія адносяцца цалкам ці галоўным чынам да падаткаабкладання або любых унутраных заканадаўчых актаў па гэтых пытаннях.

Артыкул 8

Перадача спрэчак на разгляд Міжнароднага цэнтра па ўрэгуляванні інвестыцыйных спрэчак

(1) Кожны з Дагаворных Бакоў гэтым дае згоду на перадачу любой юрыдычнай спрэчкі, што ўзнікла паміж гра-

мадзянінам або кампаніяй аднаго Дагаворнага Боку і іншым Дагаворным Бокам у сувязі з іх інвестыцыямі на тэрыторыі гэтага Дагаворнага Боку, для ўрэгулявання шляхам прымірэння або арбітражу ў адпаведнасці з Канвенцыяй па ўрэгуляванні інвестыцыйных спрэчак паміж дзяржавамі і грамадзянамі іншых дзяржаў, якая адкрыта для падпісання 18 сакавіка 1965 года ў Вашынгтоне, у Міжнародны цэнтр па ўрэгуляванні інвестыцыйных спрэчак (які ў далейшым называецца "Цэнтр").

(2) Кампанія, адпаведным чынам створаная або заснаваная згодна з заканадаўствам, дзеючым на тэрыторыі аднаго з Дагаворных Бакоў, пры тым, што да ўзнікнення зазначанай вышэй спрэчкі большасць долей належала грамадзянам або кампаніям іншага Дагаворнага Боку, будзе ў адпаведнасці з Артыкулам 25 (2) (б) Канвенцыі разглядацца ў мэтах гэтай Канвенцыі як кампанія іншага Дагаворнага Боку.

(3) Калі, па ўзнікненні любой зазначанай вышэй спрэчкі, на працягу трох месяцаў шляхам прыняцця мер на месцы або іншым шляхам бакам па спрэчцы не ўдалося дасягнуць згоды, любы з бакоў, пры ўмове пісьмовай згоды грамадзяніна або кампаніі, якія ўдзельнічаюць у спрэчцы, на перадачу спрэчкі для ўрэгулявання шляхам прымірэння або арбітражу ў адпаведнасці з Канвенцыяй, можа ініцыяваць разгляд справы шляхам накіравання адпаведнай просьбы Генеральнаму сакратару Цэнтра, як гэта ўстаноўлена Артыкулам 28 і 36 Канвенцыі. У выпадку ўзнікнення рознагалосся з прычыны выбару ў якасці найбольш прыдатнага спосабу ўрэгулявання грамадзяніну або кампаніі, якія ўдзельнічаюць у спрэчцы, прадастаўляецца права выбару. Дагаворны Бок, які з'яўляецца бокам па спрэчцы, абавязуецца на працягу ўсяго судовага разбору і выканання судовага рашэння не выстаўляць у якасці пратэсту той факт, што грамадзянін або кампанія, якія з'яўляюцца супраціўным бокам па спрэчцы, у выкананне якога-небудзь гарантыйнага кантракта атрымалі поўную або частковую кампенсацыю ў адносінах да панесеных імі страт.

(4) Кожны з Дагаворных Бакоў абавязуецца не прымаць спробы вырашыць па дыпламатычных каналах любую спрэчку, якая перададзена ў Цэнтр, за выключэннем выпадкаў, калі:

(а) Генеральны сакратар Цэнтра або заснавання Цэнтрам прымірыцельная камісія ці арбітражны суд выносяць рашэнне аб непадсуднасці гэтай спрэчкі Цэнтру або

(б) іншы Дагаворны Бок не прызнае або не выконвае якое-небудзь рашэнне, што вынес арбітражны суд.

Артыкул 9

Спрэчкі паміж Дагаворнымі Бакамі

(1) Спрэчкі паміж Дагаворнымі Бакамі на падставе тлумачэння або прымянення гэтага Пагаднення павінны, па магчымасці, вырашацца па дыпламатычных каналах.

(2) Калі вырашэнне якой-небудзь спрэчкі зазначаным вышэй чынам немагчыма, гэта спрэчка па хадайніцтву любога з Дагаворных Бакоў будзе перададзена ў арбітражны суд.

(3) Такі арбітражны суд будзе заснаваны для кожнага канкрэтнага выпадку наступным чынам. На працягу двух месяцаў з дня атрымання арбітражнага хадайніцтва кожны з Дагаворных Бакоў прызначыць па аднаму члену суда. Гэтыя два члены вызначаць затым грамадзяніна трэцяй дзяржавы, які і будзе прызначаны Старшынёй суда з узаемнай згоды Дагаворных Бакоў. Прызначэнне Старшыні павінна адбыцца не пазней двух месяцаў з дня прызначэння астатніх двух членаў.

(4) Калі неабходныя прызначэнні не былі праведзены ў зазначаных ў пункце (3) гэтага Артыкула тэрміны і калі Дагаворныя Бакі не дамовіліся аб іншым, любы з Дагаворных Бакоў можа звярнуцца з просьбай аб правядзенні неабходных прызначэнняў да Старшыні Міжнароднага Суда. Калі Старшыня Міжнароднага Суда з'яўляецца грамадзянінам аднаго з Дагаворных Бакоў або ён не мае магчымасці ажыццявіць зазначаныя вышэй дзеянні па іншых прычынах, права ажыццяўлення неабходных прызначэнняў будзе прадастаўлена Віцэ-Старшыні Міжнароднага Суда. Калі Віцэ-Старшыня Міжнароднага Суда, у сваю чаргу, з'яўляецца грамадзянінам аднаго з Дагаворных Бакоў або і ён не мае магчымасці ажыццявіць зазначаныя вышэй дзеянні, просьба аб правядзенні неабходных прызначэнняў будзе адрасавана наступнаму па ўзросту Члену Міжнароднага Суда, які не з'яўляецца грамадзянінам ні аднаго з Дагаворных Бакоў.

(5) Арбітражны суд, які ствараецца згодна з гэтым Артыкулам, прымае рашэнні большасцю галасоў. Гэтыя рашэнні абавязковыя для абодвух Дагаворных Бакоў. Кожны з Дагаворных Бакоў нясе выдаткі прызначанага ім члена суда і

выдаткі, звязаныя з яго ўдзелам у арбітражным судаводстве; выдаткі Старшыні і няўлічаныя выдаткі будуць падзелены пароўну паміж Дагаворнымі Бакамі. Суд, аднак, мае права сваім рашэннем устанавіць для аднаго з Дагаворных Бакоў большую частку выдаткаў, і гэта рашэнне будзе абавязковым для абодвух Дагаворных Бакоў. Суд сам вызначае рэгламент сваёй работы.

Артыкул 10

Субрагацыя

(1) Калі адзін з Дагаворных Бакоў або яго ўпаўнаважаная арганізацыя ("першы Дагаворны Бок") выконвае плацеж па гарантыі ў адносінах да якіх-небудзь інвестыцый на тэрыторыі іншага Дагаворнага Боку ("іншы Дагаворны Бок"), іншы Дагаворны Бок будзе прызнаваць:

(а) перадачу першаму Дагаворнаму Боку па заканадаўству або згодна з законнай здзелкай усіх правоў і правоў патрабавання гарантаванага боку, а таксама

(б) той факт, што, у сілу прынцыпу субрагацыі, першы Дагаворны Бок мае права ажыццяўляць гэтыя правы і правы патрабавання ў той жа меры, што і гарантаваны бок.

(2) Першы Дагаворны Бок будзе мець права карыстацца пры любых абставінах у адносінах да:

(а) правоў і правоў патрабавання, якія ён атрымаў у выніку зазначанай вышэй перадачы, а таксама

(б) любых плацяжоў, якія атрыманы ў выніку ажыццяўлення гэтых правоў,

рэжымам, аналагічным рэжыму, якім згодна з гэтым Пагадненнем гарантаваны бок меў права карыстацца ў адносінах да тых інвестыцый і маючых да іх дачыненне даходаў.

(3) Любыя плацяжы, якія атрыманы першым Дагаворным Бокам у неканверсуемай валюце ў выніку ажыццяўлення яго набытых правоў і правоў патрабавання, будуць знаходзіцца ў поўным распараджэнні першага Дагаворнага Боку для мэт нясення любых выдаткаў на тэрыторыі іншага Дагаворнага Боку.

Артыкул 11

Прымяненне іншых правілаў

Калі ўнутранае заканадаўства аднаго з Дагаворных Бакоў ці існуючыя альбо ўзгодненыя ў будучым у дапаўненне да гэтага Пагаднення паміж Дагаворнымі Бакамі абавязацельствы ў адпаведнасці з міжнародным правам змяшчаюць агульныя ці спецыяльныя правілы, згодна з якімі інвестыцыі грамадзян або кампаній іншага Дагаворнага Боку карыстаюцца рэжымам больш спрыяльным за той, што ўстанаўліваецца гэтым Пагадненнем, гэтыя правілы маюць перавагу ў адносінах да гэтага Пагаднення ў той частцы і пастолькі, у якой і паколькі яны больш спрыяльныя.

Артыкул 12

Тэрытарыяльнае дзеянне

Дзеянне палажэнняў гэтага Пагаднення ў час яго падпісання альбо ў далейшым можа быць распаўсюджана, аб чым Дагаворныя Бакі могуць дамовіцца шляхам абмену нотамі, на тэрыторыі, міжнародныя адносіны якіх знаходзяцца ў кампетэнцыі Урада Злучанага Каралеўства.

Артыкул 13

Уступленне ў сілу

Дагаворныя Бакі паведамаць адзін аднаму ў пісьмовай форме аб выкананні імі працэдур, якія патрабуюцца на тэрыторыях іх адпаведных дзяржаў для ўступлення ў сілу гэтага Пагаднення. Гэта Пагадненне ўступае ў сілу праз трыццаць дзён з даты паступлення апошняга з двух зазначаных вышэй паведамленняў.

Артыкул 14

Тэрмін дзеяння і спыненне дзеяння

Гэта Пагадненне будзе заставацца ў сіле на працягу дзесяці гадоў. Па сканчэнні гэтага дзесяцігадовага перыя-

ду яно будзе працягваць заставацца ў сіле да сканчэння дванаццаці месяцаў з даты, калі адзін з Дагаворных Бакоў у пісьмовай форме паведаміць іншаму аб спыненні дзеяння гэтага Пагаднення. Пры гэтым у адносінах да інвестыцый, якія былі ажыццёўлены да спынення дзеяння гэтага Пагаднення, яго палажэнні, што маюць дачыненне да гэтых інвестыцый, будуць заставацца ў сіле на працягу дваццаці гадоў, калі лічыць з даты спынення дзеяння, без урону для прымянення па сканчэнні гэтых дваццаці гадоў норм агульнага міжнароднага права.

У сведчанне чаго прадстаўнікі, належным чынам упавнаважаныя для гэтага сваімі Урадамі, падпісалі гэта Пагадненне.

Здзейснена ў двух экзэмплярах У ЛОНДАНЕ
1 СЯКАВІКА 1994 ГОДА

на англійскай і беларускай мовах, прычым абодва тэксты маюць аднолькавую сілу.

За Урад Каралеўства Вялікабрытаніі
і Паўночнай Ірландыі:
MICHAEL HESELTINE

За Урад Злучанага Рэспублікі
Беларусь:
V. RADKEVICH

[TRADUCTION — TRANSLATION]

ACCORD¹ ENTRE LE GOUVERNEMENT DU ROYAUME-UNI DE GRANDE-BRETAGNE ET D'IRLANDE DU NORD ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DU BÉLARUS RELATIF À L'ENCOURAGEMENT ET À LA PROTECTION DES INVESTISSEMENTS

Le Gouvernement du Royaume-Uni de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord et le Gouvernement de la République du Bélarus, ci-après dénommés les Parties contractantes,

Désireux de créer des conditions favorables à l'accroissement des investissements effectués par des ressortissants ou des sociétés de l'un des deux Etats sur le territoire de l'autre,

Reconnaissant qu'un accord international relatif à l'encouragement et à la protection réciproque de ces investissements est de nature à stimuler l'initiative individuelle au sein du monde des affaires et à accroître la prospérité des deux Etats,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier

DÉFINITIONS

Aux fins du présent Accord :

a) Le terme « investissement » désigne toutes les catégories d'avoirs et notamment mais non exclusivement :

- i) Les biens meubles et immeubles ainsi que tous les autres droits réels tels qu'hypothèques, nantissements et droits de gage;
- ii) Les actions, valeurs, obligations d'une société ou participation au capital social de ladite société;
- iii) Les créances monétaires ou créances relatives à toute prestation contractuelle présentant une valeur financière;
- iv) Les droits de propriété intellectuelle, la clientèle et les procédés et connaissances techniques;
- v) Les concessions commerciales ou industrielles accordées par la voie législative ou contractuelle, y compris les concessions en vue de la prospection, de la culture, de l'extraction ou de l'exploitation de ressources naturelles.

Une modification de la forme sous laquelle les avoirs sont investis ne porte pas atteinte à leur qualité d'investissements et le terme « investissement » comprend tous les investissements effectués soit avant soit après l'entrée en vigueur du présent Accord.

¹ Entré en vigueur le 28 décembre 1994, soit 30 jours après la date de la dernière des notifications (des 1er juillet et 28 novembre 1994) par lesquelles les Parties contractantes s'étaient informés de l'accomplissement des procédures requises, conformément à l'article 13.

b) Le terme « revenus » désigne les montants découlant d'un investissement et notamment mais non exclusivement les montants versés à titre de bénéfices, d'intérêts, de plus-values, de dividendes, de redevances et de commissions;

c) Le terme « ressortissants » désigne :

- i) Dans le cas du Royaume-Uni, les personnes physiques dont la qualité de ressortissants du Royaume-Uni découle de la législation en vigueur au Royaume-Uni;
- ii) Dans le cas de la République du Bélarus, les personnes physiques dont la qualité de ressortissant du Bélarus découle de la législation en vigueur dans la République du Bélarus;

d) Le terme « sociétés » désigne :

- i) Dans le cas du Royaume-Uni, les sociétés enregistrées, compagnies, firmes et associations enregistrées ou constituées conformément à la législation en vigueur dans toute partie du Royaume-Uni ou sur tout territoire auquel l'application du présent Accord est étendue en vertu des dispositions de l'article 12;
- ii) Dans le cas de la République du Bélarus, les sociétés enregistrées, compagnies, firmes et associations enregistrées ou constituées conformément à la législation en vigueur dans toute partie de la République du Bélarus;

e) Le terme « territoire » signifie :

- i) Dans le cas du Royaume-Uni, la Grande-Bretagne et l'Irlande du Nord, y compris les eaux territoriales et toute zone maritime située au-delà de ces eaux qui a été ou pourra être à l'avenir désignée par la législation nationale du Royaume-Uni, conformément au droit international, comme zone sur le fond marin, le sous-sol et les ressources naturelles de laquelle le Royaume-Uni peut exercer des droits ainsi que tout territoire auquel l'application du présent Accord est étendue en vertu des dispositions de l'article 12;
- ii) Dans le cas de la République du Bélarus, le territoire national; étant entendu que ce territoire comprend les terres, les eaux intérieures et la mer territoriale, le fond marin et le sous-sol, sur lesquels la République du Bélarus exerce, conformément au droit international, souveraineté ou droits de souveraineté ou relevant de sa compétence.

Article 2

ENCOURAGEMENT ET PROTECTION DES INVESTISSEMENTS

1) Chacune des Parties contractantes encouragera et créera les conditions favorables nécessaires pour inciter les ressortissants et sociétés de l'autre Partie contractante à investir des capitaux sur son territoire et, sous réserve de son droit d'exercer les pouvoirs que lui confère sa législation, permettra l'entrée desdits capitaux.

2) Chacune des Parties contractantes accordera en tout temps un traitement juste et équitable aux investissements des ressortissants ou des sociétés de l'autre Partie contractante et en assurera la protection et la sécurité totales sur son territoire. Aucune des Parties contractantes ne préjudiciera de quelque manière, par des mesures déraisonnables ou discriminatoires, la gestion, le service, l'affectation, la jouissance ou l'aliénation des investissements effectués sur son territoire par des ressortissants ou des sociétés de l'autre Partie contractante. Chacune des Parties contractantes respectera toutes les obligations par elle acceptées en ce qui concerne

les investissements effectués par des ressortissants ou des sociétés de l'autre Partie contractante.

Article 3

TRAITEMENT NATIONAL ET CLAUSE DE LA NATION LA PLUS FAVORISÉE

1) Aucune des Parties contractantes ne soumettra sur son territoire les investissements ni les revenus des ressortissants ou sociétés de l'autre Partie contractante à un traitement moins favorable que celui par elle accordé aux investissements de ses propres ressortissants ou sociétés à ceux d'un Etat tiers, ou aux produits de ces investissements.

2) Aucune des Parties contractantes ne soumettra sur son territoire les ressortissants ou sociétés de l'autre Partie contractante, en ce qui concerne la gestion, l'entretien, l'utilisation, la jouissance ou la cession de leurs investissements, à un traitement moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres ressortissants ou sociétés ou à ceux d'un Etat tiers.

3) Pour lever toute incertitude, il est précisé que le traitement prévu aux paragraphes 1 et 2 ci-dessus s'appliquera aux dispositions des articles premier à 11 du présent Accord.

Article 4

INDEMNISATION POUR PERTES

1) Les ressortissants ou sociétés de l'une des Parties contractantes qui, du fait d'une guerre ou d'un autre conflit armé, d'une révolution, d'un état d'urgence national, d'une insurrection ou d'émeutes sur le territoire de cette autre Partie contractante, subiraient des pertes sur les investissements qu'ils ont effectués sur le territoire de cette autre Partie contractante bénéficieront, de la part de cette dernière, d'un traitement non moins favorable que celui qu'elle accorde à ses propres ressortissants ou sociétés ou à ceux d'un Etat tiers, en ce qui concerne la restitution, l'indemnisation, la réparation ou tout autre règlement. Les sommes versées à ce titre seront librement transférables.

2) Sans préjudice des dispositions du paragraphe 1 du présent article, les ressortissants ou sociétés d'une Partie contractante qui, dans l'un des cas visés dans ledit paragraphe, auront subi des pertes sur le territoire de l'autre Partie contractante du fait :

a) De la réquisition de leurs biens par ses forces ou autorités; ou

b) De la destruction de leurs biens par ses forces ou autorités, qui ne résulterait pas de combats ou n'aurait pas été exigée par la situation, se verront accorder leur restitution ou une indemnité raisonnable. Les sommes versées à ce titre seront librement transférables.

Article 5

EXPROPRIATION

1) Les investissements de ressortissants ou sociétés d'une des Parties contractantes ne seront pas nationalisés, expropriés ni soumis à des mesures équivalent

à une nationalisation ou une expropriation (ci-après dénommées « expropriation ») sur le territoire de l'autre Partie contractante, sauf pour cause d'utilité publique liée aux besoins internes de cette autre Partie contractante et moyennant une indemnisation prompte, adéquate et effective. L'indemnité devra être égale à la valeur marchande qu'avait l'investissement exproprié immédiatement avant la date de l'expropriation ou avant celle à laquelle le public a eu connaissance du projet d'expropriation si celle-ci précède celle-là; elle comprendra les intérêts calculés au taux commercial jusqu'à la date du paiement, sera versée sans délai et sera effectivement réalisable et librement transférable. Le ressortissant ou la société en cause aura le droit, en vertu de la législation de la Partie contractante procédant à l'expropriation, de soumettre son cas et l'évaluation de son investissement à une instance judiciaire ou un autre organe indépendant de ladite Partie pour qu'ils soient examinés dans les meilleurs délais conformément aux principes énoncés dans le présent paragraphe.

2) Lorsqu'une Partie contractante expropriera les avoirs d'une société qui a été enregistrée ou constituée conformément à la législation en vigueur sur toute partie de son territoire et dont des ressortissants ou des sociétés de l'autre Partie contractante détiennent des actions, elle devra faire en sorte que les dispositions du paragraphe 1 du présent article soient appliquées dans toute la mesure nécessaire pour que soit garantie auxdits ressortissants ou sociétés de l'autre Partie contractante détenant les actions susmentionnées une indemnisation prompte, adéquate et effective au titre de leur investissement.

Article 6

RAPATRIEMENT DES INVESTISSEMENTS ET DES REVENUS

Chaque Partie contractante, en ce qui concerne les investissements, garantira aux ressortissants ou sociétés de l'autre Partie contractante le droit de transférer sans aucune restriction leurs investissements et revenus. Les transferts seront effectués sans retard dans la monnaie convertible dans laquelle le capital aura été initialement investi, ou dans toute autre monnaie convertible choisie d'un commun accord par le ressortissant ou l'investisseur et la Partie contractante concernée. À moins que ledit investisseur n'accepte qu'il en soit autrement, les transferts seront effectués au taux de change applicable à la date du transfert conformément aux règlements de change en vigueur.

Article 7

EXCEPTIONS

Les dispositions du présent Accord concernant l'octroi d'un traitement non moins favorable que celui accordé aux ressortissants ou sociétés de l'une ou l'autre Partie contractante ou à ceux d'un Etat tiers, ne seront pas interprétées comme obligeant une Partie contractante à étendre aux ressortissants ou sociétés de l'autre Partie le bénéfice de tout traitement, préférence ou privilège résultant :

a) D'une union douanière, marché commun, zone de libre échange, arrangement régional ou de tout accord international analogue existant ou futur, auquel l'une ou l'autre Partie contractante est ou pourra devenir partie; ou

b) De tout accord ou arrangement international portant en totalité ou principalement sur la fiscalité, ou de toute législation interne portant en totalité ou principalement sur la fiscalité.

Article 8

RENVOI DEVANT LE CENTRE INTERNATIONAL POUR LE RÈGLEMENT DES DIFFÉRENDS RELATIFS AUX INVESTISSEMENTS

1) Chacune des Parties contractantes consent par les présentes à soumettre au Centre international pour le règlement des différends (ci-après dénommé « le Centre »), en vue de leur règlement par voie de conciliation ou d'arbitrage conformément à la Convention pour le règlement des différends relatifs aux investissements entre Etats et ressortissants d'autres Etats, ouverte à la signature à Washington, le 18 mars 1965¹, les différends éventuels de caractère juridique entre ladite Partie contractante et un ressortissant ou une société de l'autre Partie contractante, et concernant un investissement de ce ressortissant ou de cette société dans le territoire de ladite Partie.

2) Une société enregistrée ou constituée conformément à la législation en vigueur dans le territoire de l'une des Parties contractantes et dont la majorité des parts était détenue, avant que ne survienne le différend, par des ressortissants ou des sociétés de l'autre Partie contractante sera, conformément à l'alinéa *b* du paragraphe 2 de l'article 25 de la Convention, traitée, aux fins de la Convention, comme une société de l'autre Partie contractante.

3) Dans le cas où un différend de cette nature se produirait et ne pourrait être réglé dans les trois mois entre les parties au différend, par les voies de recours internes ou par tout autre moyen, chaque Partie contractante pourra, si le ressortissant ou la société en cause consent lui aussi par écrit à soumettre le différend au Centre aux fins de règlement par voie de conciliation ou d'arbitrage conformément à la Convention, engager une procédure en adressant une demande à cet effet au Secrétaire général du Centre, comme prévu aux articles 28 et 36 de la Convention. En cas de désaccord sur le point de savoir si la conciliation ou l'arbitrage constitue la procédure la plus appropriée, le ressortissant ou la société en cause aura le droit de choisir. La Partie contractante qui est partie au différend ne pourra exciper, à aucun stade de la procédure ou de l'application d'une sentence, du fait que le ressortissant ou la société qui est l'autre Partie au différend a reçu, en vertu d'un contrat d'assurance, une indemnité au titre de tout ou partie de ses pertes.

4) Aucune des deux Parties contractantes ne pourra prétendre au règlement par la voie diplomatique d'un différend soumis au Centre, sauf si :

a) Le Secrétaire général du Centre, ou encore une commission de conciliation ou un tribunal arbitral constitués par le Centre, décide que le différend ne relève pas de la compétence du Centre; ou si

b) L'autre Partie contractante n'observe pas ou ne respecte pas la sentence rendue par un tribunal arbitral.

¹ Nations Unies, *Recueil des Traités*, vol. 575, p. 159.

Article 9

DIFFÉRENDS ENTRE LES PARTIES CONTRACTANTES

1) Les différends entre les Parties contractantes concernant l'interprétation ou l'application du présent Accord devront, si possible, être réglés par la voie diplomatique.

2) Si un différend entre les Parties contractantes ne peut être réglé de cette manière, il sera soumis à un tribunal arbitral à la demande de l'une ou l'autre Partie contractante.

3) Ce tribunal arbitral sera constitué de la manière suivante pour chaque cas. Dans les deux mois suivant la réception de la demande d'arbitrage, chaque Partie contractante désignera un membre du tribunal. Les deux membres choisiront ensuite un ressortissant d'un Etat tiers qui, avec l'agrément des deux Parties contractantes, sera nommé président du tribunal. Le Président devra être nommé dans les deux mois suivant la date de la désignation des deux autres membres.

4) Si, dans les délais spécifiés au paragraphe 3 du présent article, il n'a pas été procédé aux désignations voulues, chacune des Parties contractantes pourra, à défaut de tout autre accord, prier le Président de la Cour internationale de Justice de procéder aux désignations nécessaires. Si le Président est ressortissant de l'une des Parties contractantes ou s'il est empêché de toute autre manière de s'acquitter de ladite fonction, le Vice-Président sera prié de procéder aux désignations nécessaires. Si le Vice-Président est ressortissant de l'une des Parties contractantes ou s'il est lui aussi empêché de s'acquitter de cette fonction, il appartiendra au membre le plus ancien de la Cour internationale de Justice qui n'est ressortissant d'aucune des Parties contractantes de procéder aux désignations nécessaires.

5) Le tribunal arbitral statuera à la majorité et sa sentence aura force obligatoire pour les deux Parties contractantes. Chaque Partie contractante prendra à sa charge les frais du membre du tribunal qu'elle aura désigné ainsi que les frais de sa représentation dans la procédure arbitrale; les frais du Président ainsi que les autres frais seront assumés à parts égales par les deux Parties contractantes. Toutefois, le tribunal arbitral pourra, dans sa sentence, ordonner qu'une proportion plus importante des frais soit prise en charge par l'une des Parties contractantes et une telle décision aura force obligatoire pour les deux Parties contractantes. Le tribunal arrêtera lui-même sa procédure.

Article 10

SUBROGATION

1) Si l'une des Parties contractantes ou l'organisme désigné par elle (« la première Partie contractante ») effectue un paiement au titre d'une indemnité accordée à raison d'un investissement sur le territoire de l'autre Partie contractante (« la deuxième Partie contractante »), la deuxième Partie contractante reconnaîtra

a) La cession à la première Partie contractante, par voie de loi ou de transaction juridique, de tous les droits et prétentions de la partie indemnisée; et

b) Le droit pour la première Partie contractante de faire valoir par subrogation, dans la même mesure que la partie indemnisée, lesdits droits et prétentions.

2) La première Partie contractante bénéficiera en toutes circonstances du traitement en ce qui concerne :

a) Les droits et prétentions à elle subrogés en vertu de la cession; et

b) Les paiements reçus au titre desdits droits et prétentions, auquel la partie indemnisée avait droit en vertu du présent Accord pour ce qui est de l'investissement concerné et des revenus y afférents.

3) Tout paiement reçu en monnaie non convertible par la première Partie contractante au titre des droits et prétentions acquis sera à sa libre disposition pour la couverture de toute dépense encourue sur le territoire de la deuxième Partie contractante.

Article 11

APPLICATION D'AUTRES RÈGLES

Si les dispositions législatives de l'une ou l'autre des Parties contractantes ou les obligations qui lui incombent en vertu du droit international, qu'elles soient actuellement en vigueur ou contractées par la suite entre les Parties contractantes en sus du présent Accord, contiennent des règles d'ordre général ou spécifique, conférant aux investissements effectués par des investisseurs de l'autre Partie contractante un traitement plus favorable que celui que prévoit le présent Accord, lesdites règles prévaudront sur les dispositions du présent Accord dans la mesure où elles sont plus favorables.

Article 12

EXTENSION TERRITORIALE

À la date de la signature du présent Accord ou à toute autre date ultérieure, les dispositions du présent Accord pourront être étendues aux territoires dont le Gouvernement du Royaume-Uni assure les relations diplomatiques, et dont les Parties contractantes pourront être convenues par échange de notes.

Article 13

ENTRÉE EN VIGUEUR

Chacune des Parties contractantes informera l'autre, par voie de notification écrite, de l'accomplissement des formalités requises sur son territoire pour l'entrée en vigueur du présent Accord. Le présent Accord entrera en vigueur 30 jours après la date de la dernière des deux notifications.

Article 14

DURÉE ET DÉNONCIATION

Le présent Accord restera en vigueur pendant une période de dix ans et le demeurera ensuite jusqu'à l'expiration d'un délai de 12 mois à compter de la date à laquelle l'une des Parties contractantes aura notifié par écrit à l'autre son intention d'y mettre fin. Toutefois, en ce qui concerne les investissements effectués pendant

la durée de la validité de l'Accord, ses dispositions continueront à s'appliquer pendant une période de 20 ans à compter de la date de sa dénonciation et sans préjudice de l'application ultérieure des règles du droit international général.

EN FOI DE QUOI les soussignés, à ce dûment habilités par leurs gouvernements respectifs, ont signé le présent Accord.

FAIT à Londres, le 1er mars 1994, en double exemplaire, en langues anglaise et biélorussienne, les deux textes faisant également foi.

Pour le Gouvernement
du Royaume-Uni de Grande-Bretagne
et d'Irlande du Nord :

MICHAEL HESELTINE

Pour le Gouvernement
de la République du Bélarus :

V. RADKEVICH
